

Notulen van de vergadering gehouden op
vrijdag 18 april 1975 in het Catshuis, aangevangen
's morgens om 10 uur en 's middags
en 's avonds voortgezet

Aanwezig: minister-president Den Uyl en de ministers
Van Agt, Boersma, Van Doorn, Duisenberg,
De Gaay Fortman, Gruijters (niet bij pt.18 t/m
22), Van Kemenade, Lubbers, Pronk, Van der Stee,
Van der Stoel, Trip, Vorrink, Vredeling en
Westerterp

† (pt.5 en 7)

Voorts zijn aanwezig de staatssecretarissen
Brinkhorst, Van Hulten (pt.7), Klein (pt.10),
Van Lent (pt.7), Meijer (pt.5 en 18), Polak en
Van Rooijen (pt.5)

Secretaris : drs.J.Middelburg (pt.
1 t/m 5a ged., 6 t/m
16 en 21a)
: mr.M.J.D.van der Voet (plv.)
(pt.5a ged., 5b, 17
t/m 20, 21b t/m 22)

Adjunct-secretarissen: mw.P.C.M.van Benthem
(pt.1 t/m 5a ged., 6
t/m 16 en 21a)
: mr.M.V.van Ginkel (pt.
5a ged., 5b, 17 t/m 20,
21b t/m 22)

1 a. Notulen van de vergadering van 7 maart 1975
(nr.6900 en 6900b)

De notulen worden vastgesteld na de wij-
zigingen opgenomen in bijlage I.

De raad stemt vervolgens in met de volgende conclusie: De minister-president zal nog met minister Van der Stoel over de voorbereiding van de conferentie spreken; de Nederlandse delegatie zal duidelijk stellen dat ~~niet~~ algemene economische (of energie-) vraagstukken ~~aan de orde kunnen komen.~~

f over

H geen afspraken zullen worden gemaakt.

4 i. Voorbereiding energieconferentie te Parijs
(Zie notulen m.r. 11 april 1975, punt 3c)

Minister Van der Stoel deelt mede dat de instructie die de Europese Raad in Dublin aan de EEG-delegatie had gegeven in feite energie en aanverwante problemen betrof. De zeven ontwikkelingslanden hebben zich op de lijn van Dakar en daarna van Algiers gesteld en aangedrongen op behandeling van de grondstoffenkwestie in het algemeen. Weliswaar is er nog wel eens kritiek geweest op de EEG, maar spreker moet zeggen dat ditmaal de EEG-delegatie tot het uiterste is gegaan. Toespitsend was het zo dat de delegatie ~~zich ten dele bij de ontwikkelingslanden en ten dele bij de VS en Japan aansloot~~, waarbij men ver is gegaan in het tegemoetkomen aan de wensen van de ontwikkelingslanden. Allengs ontstond de indruk dat sommige ontwikkelingslanden toch niet zo zeer tot een overeenkomst wilden komen. Het is een ongelukkige zaak dat de onderhandelingen zijn beëindigd. Men zal ~~nog duidelijker gestalte moeten geven aan de grondstoffenproblematiek~~ waarbij de Nederlandse gedachten uitdrukkelijk naar voren moeten worden gebracht zodat in de ~~ontwikkelingslanden blijkt dat er bezwaar blijft~~ om alle problemen in een conferentie te behandelen. Indien meer inzicht in de tot nu toe vage voorstellen bestaat, lijkt het spreker mogelijk toch nog op enigerlei wijze tot overeenstemming te komen. Er is ook sprake van schorsing en niet van afspringen. De landen zullen evenwel niet op korte termijn opnieuw bijeenkomen. Het is in het belang van vele dat Nederland actief blijft doorwerken. Als op het NAVO-topoverleg toch de algemene grondstoffenproblematiek aan de orde komt, zal ook daar een duidelijke uitspraak van Nederlandse zijde moeten komen.

Minister Lubbers herinnert eraan dat minister Pronk vorige week niet aanwezig was, toen duidelijk is afgesproken dat over enige weken over de grondstoffenproblematiek in het kabinet zou worden gesproken.

f een brug
- probeerde te slaan tussen de ontwikkelingslanden enerzijds, de EEG en Japan anderzijds,

f in EEG-verband, bijv. via een verklaring; duidelijk blijkt moeten geven van een positieve instelling ten aanzien van de grondstoffenproblematiek. De Nederlandse gedachten moeten in EEG-verband uitdrukkelijk naar voren worden gebracht, maar Nederland moet er bewaren tegen blijven maken

Minister Pronk acht het mislukken van de voorbereidingsconferentie in Parijs een grote slag voor de grondstoffenpolitiek. Spreker heeft de indruk dat dit niet te wijten is aan de vertegenwoordigers van de ontwikkelingslanden en dat de drie vertegenwoordigers van de rijke landen verder zijn gegaan dan de EEG-instructie, maar die instructie was wel zeer restrictief. Spreker betreurt dat in het overleg niet wat meer afstand is genomen van het Franse standpunt; dit zou ook in overeenstemming zijn geweest met wat in het kabinet steeds is gesteld nl. een parallelle benadering van de energie- en de grondstoffenproblemen. In Parijs is gebleken dat de olieproducerende landen niet alleen de grondstoffen erbij wilden betrekken, maar ook een indexatie van de olieprijs. Spreker vraagt naar het Nederlandse standpunt over de indexatie. Indien dat er niet is zal opnieuw een procedureel probleem ontstaan.

Minister Lubbers sluit zich bij de vraag van minister Pronk aan. De indexatie van de olie- en grondstoffenprijzen is een deel van de problematiek waar het kabinet zich op korte termijn mee bezig zal moeten houden.

Staatssecretaris Brinkhorst herinnert eraan dat het indexatievraagstuk in februari aan de orde is geweest en dat ook dit onderwerp zal worden behandeld in de nota die eind april aan de ministerraad zal worden gezonden.

De minister-president acht de gedachte van minister Van der Stoel om te komen tot een intentieverklaring van de EEG over het grondstoffenbeleid aantrekkelijk, maar de ontwikkelingslanden zullen niet willen spreken over de grondstoffen, tenzij de oliekwestie eveneens aan de orde komt, aangezien zij menen op het punt van de olie sterk te staan. Een intentieverklaring van de EEG kan dus alleen over beide onderwerpen gaan, anders komt men geen stap verder.

Minister Van der Stoel merkt in zijn antwoord op dat in Parijs niet alleen de procedure, maar wel degelijk ook de substantie aan de orde is geweest. Nederland heeft behoord tot de landen die zo ver mogelijk hebben willen gaan. De Nederlandse vertegenwoordiger heeft ook onvermoeide pogingen gedaan om een uitweg te vinden. Nederland is in laatste instantie niet met de Fransen meegegaan, omdat er een impasse was ontstaan. Het gaat er primair om een stukje vertrouwen op te bouwen in de ontwikkelingslanden ten aanzien van de EEG. De relatie die de minister-president tussen de olie en de grondstoffen wil leggen lijkt spreker een moeilijke operatie.

Staatssecretaris Brinkhorst merkt op dat in de EEG-raad van afgelopen woensdag de mening bestond dat Nederland te vroeg was. Men wilde eerst het resultaat van de conferentie van Britse Gemenebestlanden afwachten. Er zijn drie afspraken gemaakt. In de eerste plaats een inventarisatie van de algemene en specifieke problemen van de grondstoffen waarbij geen onderscheid tussen grondstoffen en energie zal worden gemaakt. Bovendien zal een algemeen gesprek over de olieproblematiek worden gehouden. In de tweede plaats zal voor de UNCTAD-vergadering moeten worden gepoogd tot overeenstemming te komen over een gemeenschappelijk standpunt en in de derde plaats zal men voor de bijeenkomst van de OESO-landen eind mei, waar de grondstoffen aan de orde komen, ook trachten tussen de EEG-landen tot een gemeenschappelijk standpunt te komen.

Minister Pronk heeft uit de verslaglegging de indruk gekregen dat de ontwikkelingslanden alleen een concept-agenda hebben voorgesteld die acceptabel was. Pas toen Japan en de VS deze niet acceptabel achtten, is de EEG ook niet akkoord gegaan en teruggevallen op het oorspronkelijke voorstel.

Minister Lubbers vraagt minister Pronk de voor hem essentiële elementen voor het grondstoffenbeleid nog op te geven.

Minister Van der Stoep wijst erop dat de EEG-delegatie zich niet heeft aangesloten bij het Franse standpunt, omdat men op dat moment geen oplossing meer zag; in de tien agendapunten was ~~niets~~ ~~meer~~ terug te vinden van het EEG-standpunt.

De raad stemt op voorstel van de minister-president in met de volgende conclusies:

- 1°. Staatssecretaris Brinkhorst zal in de nota over de prioriteiten van een EEG-grondstoffenbeleid, die hij eind april aan de raad zal zenden, ook de kwestie van de indexatie van grondstoffen- en olieprijzen betrekken.
- 2°. Minister Pronk zal nader aangeven welke elementen voor hem essentieel zijn voor het grondstoffenbeleid.
- 3°. Getracht zal worden zo snel mogelijk tot een intentieverklaring van de EEG ten aanzien van het grondstoffenbeleid te komen.

→ , mede gezien de
daarbij gegeven
toelichting.
onvoldoende